

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ у ЛЬВОВІ. ВУЛ. МОХНАЦЬКОГО Ч. 42.

КАТАЛОГ
ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ
ВИСТАВИ.

З ПОРТРЕТОМ БАТЬКА Т. ШЕВЧЕНКА.

280

833

ЛЬВІВ, ЦВІТЕНЬ 1920.

КАТАЛОГ
ШЕВЧЕНКІВСЬКОЇ
ВИСТАВИ.

~~419/а~~
з ПОРТРЕТОМ БАТЬКА Т. ШЕВЧЕНКА.

■ ■ ■ ЛЬВІВ, ЦВІТЕНЬ 1920. ■ ■ ■

~~29.а~~
~~7~~

230.
833.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ім. І.І. МЕЧНИКОВА

В століття Шевченка в червні і липні 1914 р. була влаштована невеличка вистава видань і перекладів Кобзаря в портертовій салі Національного Музея, призначена головно для шкільної молоді. Тоді склалися на неї бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові і архів Національного Музею. У LXXX-ліття першого видання Кобзаря вироста отся виставка до доволі значних розмірів завдяки участі в ній: бібліотеки і музея Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові, Просвіти, Воля і громадян: радника дв. О. Барвінського, М. Возняка, М. Голубя, В. Дорошенка, О. Паньківської, о. А. Стефановича, К. Студинського, та родин покійних львівських адвокатів Івана Добрянського і Льва Павенцького. — Дещо інтересного і цінного може на цей раз виставити і Національний Музей, особливо-ж річі доси невідомі: рисунок „Се мій батько“, олійний портрет Гаврила Маляря Спб. 1864 р. та дрібні галицькі портрети: Шевченка в овалю, сестри Орини і Шевченка в кожусі.

Деякої повноти виставки Управа музею не могла досягнути, бо вона майже немислима в рамках п'яти комнат, та в даних обставинах — з браку давніших російських видань у Львові — зовсім нездійснима. Крім цього, підібрати усі летючі листки з приводу роковин Шевченкових, хочби тільки в одному Львові, ще не так легко. А їх в дійсности така безліч, як в Галичині, так і Буковині, та в Америці. Про Подніпрівс й не говорити. Не менше цінного й багатого матеріялу до Шевченка находимо в письменстві і публицистиці других народів словянських і романо-германських, який на нинішній виставці таки більше як скромно представлений.

Проте Управа Національного Музея певна того, що отся Шевченківська вистава не пропаде без сліду, бо причиниться серед широким кол українського громадянства до більше системного збирання матеріялів до історії культу Шевченка на Україні, особливо-ж до поглиблення різнобокого інтересу для поета серед шкільної молоді. Ця вистава на галицькому ґрунті безперечно причиниться посередно і до майбутньої синтези, так пожаданої в оглядові і оцінці першого Поетамистця України.

Тому то Національний Музей у Львові приступає до створення постійного Шевченківського відділу, в якому збиратиме все, що тільки відноситься до поета, щоби у століття „Кобзаря“ гідно вшанувати невмирущого Кобзаря Землі Української.

Українське громадянство зволить діяльно допомогти у сему Національному Музеєві.

29. марта 1920 р.

I. С.

„Се мій батько“.

Невідомий портрет Шевченкового батька.

1. Історія портрета. 2. Опис. 3. Хто і кого малював. 4. Час і місце рисунку. 5. Портрет в музеї Тарновського.

1. Було се в грудні 1917 р. у Вильні, за німецької окупації. Архиварь і директор білоруської Національної бібліотеки Янко Луцкевич, — пізніше предсідник білоруської Народної Ради, — перед моїм відїздом передав мені невеличкий образець у рамках за склом, кажучи: „Прошу передати се з поклоном від мене Митрополитови Андрєєві для Національного Музею!“

Я подякував, глянув на образець, що представляв нашого українського мужика в шапці, з батоном в руках і задумався. Я побачив щось наче знакового. Мовчки глядів я на портрет і по якій хвилині добачив під ним поживклу вже напись: „Се мій батько“. Впізнав я по черк руки і усміхнувся. Усміхнувся теж і Луцкевич і зі ширим сердечним вдоволенням спитав мене: „Щож, пізнали Тараса?“

У милому заклопотанні я не знав, чи маю розмовляти з дорогим гостем, чи оглядати портрет, чи лаштуватись у хальшу дорогого... „Звідкіля Ви добули сей портрет, Пане? Невжеж він був тут у Вашім музеєві?“. „Ні! — відповів він; я найшов його у тутешнього жидка тіютюнника в кутку на стіні і за марний грїш купив. Нехай він йде до вас!“ „Велике спасибіг Вам за те, що вратували для нас такий дорогий скарб, та й за те ще сердечно дякую, що дали його в наш Національний Музей!“

У шасливу хвилю доставля сей портрет у наші руки. На Вильню найшли перевороти: один, другий, третій, котрі підірвали здоровля великого і діяльного білоруського патріота Янка Луцкевича і передчасно загнали його в могилу. Він помер в санаторії для грудних недуг в Костелисках біля Закопаного в серпні 1919 р. смертю праведного християнина.

Хай сі стрічки будуть згадкою про живого Янка Луцкевича, діяльного догодільного співробітника білоруського відділу Національного Музея у Львові.

2. Портрет представляє кремезного, присадкуватого мужика у весь ріст. На голові висока чорна шапка, видно стара, бо трохи присіла. Лице обрите, густий чорний вус звисає до долу. Малі, чорні, глибоко всаджені очі глядять на ліво в діл. З лица пробивається задума і смуток, які врелись у глибокі морщини обапולי очий і на чолі під густими бровами. Руки згорнені разом і всунені в вузкі рукави широкої свитки, перехваченої білим вовняним поясом. Широкі білі шаравари звисають з високих чобіг. Ноги стоять свобідно і певно. На лівій руці висить короткий батіг, ознака стану і праці. Особа стоїть передом до видця, легко звернена лівобіч. Рисунок мальований тушою, дуже гарно захованою. Лінії рисунку досить правильні, тільки плястика в степенуванні світла та тіний і у складах одєжі вказує на початкуючого ще артиста. Сам портрет високий 13 см, вирізаний з паперу і наклісний на біле тло, високе 16.5 см, широке 10 см. Все разом вправлене в дерев'яні вглублені рамки, широкі на 5 см, виклесні позолочуваним папером з синім пасом по середині. На сім, трохи яскравім тлі, портрет виступає виразнійше. Все зладжене й заліплене дуже дбайливо і в певній мірі гарно, та свідчить, що комусь дуже дорогий був сей портрет.

3. Чий се портрет і хто його малював? Глянути на лице, воно так типічно Шевченківське, що колиб не дрібні очі і не густий чорний вус, можнаб було просто подумати, що це портрет самого Тараса. Підпис під портретом: „Се мій батько“, писаний дрібним, кругленьким стоячим почерком. Букви: С, м, б, а, к та о, так питомі Шевченкові з його молодшого віку, що по них зараз видно руку нашого Кобзаря. А хто инший міг у такі давні часи, про які свідчить поживкле чорнило, написати фонетикою так гарно по українськи: „Се мій батько“? Він то мав звичай, у такій формі підписувати свої рисунки. І себе він так підписав словами: „Оце Кобзарь Шевченко“ на автопортреті, що представляє артиста серед товаришів, учнів з Академії

Штук.¹⁾ Ввиду цих несумнівних даних приходимо до заключення, що цей портрет рисував сам Тарас Шевченко і він представляє його батька Григорія Івановича.

4. Місто Вільня, в якому заховався і віднайшовся цей портрет, доводиться вважати за місце походження рисунку. У сьому то городі перебував весь час дідич Шевченків та власник Вільшаної і Кирилівки, Павло Енгельгард. Сюди вирядив Тараса Дмитренко, управитель дібр Енгельгардових в осені 1829 р., поручаючи його на кімнатного маляря. Тут, після невдалої проби зробити з його козачка, по дуже ймовірним здогадам О. Новицького²⁾, Енгельгард віддав його на науку малярства до Яна Рустема, професора на виленьському університеті. По добрих і слабих чертах рисунку мож догадуватись, що на той саме час науки в Рустема, до виїзду Тараса в Варшаву до маляря Лямпія, т. є. на 1830 р. припадає рисування цього портрету. Дуже можливе, що й цей портрет, попри інші рисунки, послужив совісному Рустемові перед Енгельгардом доводом про кебету молодого козачка до малярства, коли він поручив Тараса на дальшу науку в Лямпія.³⁾ І се теж можливе, що цей портрет свого дорого батька сам таки Шевченко вправив в рамці за скло і повісив у своїй кімнаті, де портрет вже і лишився, бо не вигідно було брати його в Варшаву на недовгий побут. З мешкання Енгельгарда він враз з прочими меблями дідача дістався згодом до перекупців. А що ніхто на него не лакомився, він преспокійно перевисів свій вік у бідного жидка в крамі, поки дістався до рук нашого приятеля.

На панський дім Енгельгарда і на давні часи вказують ще й старі папері, якими підліплений портрет з заду. Це французькі оповіщення музичної накладні тодішньої світової фірми Синів В. Schön з Могунтії, з ціною у флоренах.

5. Однак тепер насувається ще одно питання. Коли це є портрет Григорія Івановича Шевченка, як з тим фактом погодити слова Ол. Новицького, в його монографії про Шевченка як маляря на ст. 42, що в музеї Тарновського в альбомі № 143 на 8 картці є серед других фігур і портрет батька Шевченка, теж у профіль, у кожусі, з великою бородою. Під останнім підпис: „Батько Т. Шевченка, (по указанію самого Шевченка)“.

¹⁾ Ол. Новицький, Тарас Шевченко, як маляр. Львів—Москва. 1914. стор. 37 і рис. стор. 3.

²⁾ Т. Шевченко, ст. 5.

³⁾ Ол. Новицький, І, с.

Щоби рішити, о скільки помилибсь чи ні, та чужа рука, що по вказівці Шевченка підписала рисунок, на те треба порівняти оба портрети один з другим. Колиж була така автопсія неможлива, про ту суперечність, чи Шевченків батько мав бороду, чи ні, та чи оба ці портрети представляють одну особу, чи різні, можна нині хіба ось що сказати: Григорій Шевченко умер 1825 р., коли Тарас мав 11 літ.¹⁾ Значить, що один і другий портрет рисований з пам'яті. Ввиду того, що батько помер на 45 році свого віку, коли то і аш селянин ще не має звичаю носити бороду, дуже сумнівне, чи портрет з бородою може представляти Шевченкового батька. Тим більше, що малий хлопець того віку і тої пам'яті, як Тарас, вже свого батька міг добре собі згадати, а з другої сторони за коротко жив з ним разом його батько, щоби мож було припускати так велику зміну у верхньому вигляді, можливу тільки на протязі довшого часу. Ймовірніше те, що той портрет з бородою, коли має представляти кого з Тарасової рідні, є портретом його столітнього діда Івана. Коли Шевченко писав свої Гайдамаки, засядно він мав на думці свого незабутнього діда-оповідача і в відповідну хвилину він його змалював.

Таким чином наш портрет, на якому артист сам власноручно поклав підпис, є о много певніший. І якби там воно й не було з другим рисунком, для нас не має найменшого сумніву, що цей музейний, невідомий доси портрет, є автентичним портретом Григорія Івановича Шевченка, Тарасового батька.

Нині, мало що не по столітті забуття стає цей портрет перед нами. З тою самою пошаною із якою український нарід відноситься до свого великого Кобзаря, він повитас і його батька-страдальця; того батька, що не тільки дав життя Будителєві нашого життя, але й того пророка, що предсказав велику долю своєму синові серед великого народа.

Др. О. Боцян

член Кураторії Націон. Музея.

¹⁾ О. Коцильський, Т. Шевченко-Грушівський. Том І. У Львові 1898, ст. 25 і 26.

Видання Кобзаря, поодиноких поем, творів і переписки Т. Шевченка.

Кобзарь, СПтб. 1840
Гайдамаки, СПтб. 1841
Чигиринській Кобзарь, СПтб. 1844
Новые стихотворения Пушкина
и Шавченки, Лейпцигъ 1859.
Кобзарь, вид. Платона Семерен-
ка, з наголосами, СПтб. 1860
Псалми Давидови, СПтб. 1860
Букварь южнорусский 1861 року
СПтб.
Гайдамаки, СПтб. 1861
Тополя, СПтб. 1862
Сонъ, Львів 1865 (К. Климкович)
Поезії Т. Ш-а I—II. Львів 1867,
(видав К. Сушкевич)
Чигиринській Кобзарь, СПтб. 1867
Гайдамаки, Київ 1875
Наймичка " " 1876
Катерина " " 1876
Кобзарь, I—II. із споминками Ко-
стомарова і Микешина, Турге-
нева і Полонського, Прага 1876.
Кобзарь, Женева 1878.
Marja maty Isusowa z uwahamy
M. Drahoman wa, Żenewa 1882,
Кобзарь, Львів 1883 (В. Нагірний).

Поезії I—II., Львів 1884—5 (би-
бліотека „Зорь“).
Збирникъ творивъ т. I. Кобзарь
СПтб. 1883 (веленовий папір).
Кобзарь, СПтб. 18-3 (звичайний
папір).
Кобзарь, СПтб. 1884.
Наймичка, Київ 1885.
Назарь Стодоля, Одесса 1889.
Поезії заборонені в Росії, Же-
нева 1890.
Кобзар, книжочка для дітей, Львів
1891 (Руске Тов. Пед.)
Наймичка, Харків 1892.
Кобзарь I—IV. вид. Наук. Тов-а
ім. Ш-ка Львів 1893—8.
Гайдамаки, Львів 1895.
Кобзарь, Київ, КС 1899.
Княжна, поема, Харків 1901.
Поезії Т. Ш-а, Львів 1902 „Про-
світа“
Наймичка з 30-малюнками (бла-
готу, О-во № 26) СПтб. 1904.
Кобзар для малих дітей, Львів
1905 „РТП“.
Твори Т. Ш-а I—II., (Т-во „Про-

світа“ Руска письменність т. V
Львів 1907.

Кобзарь, СПтб. 1907.

Кобзарь I. вид. Доманицького
СПтб. 1907.

„ „ II. вид. СПтб. 1908.

Кобзарь I—II. Львів, Наук. Т-во
1908. редак. І. Франко.

Кобзарь III. вид. Доманицького,
накладом Яковенка 1910.

Твори т. II. 1911. я. в.

Маленький Кобзарь під редакцією
Доманицького, СПтб. 1911.

Кобзарь, Общедоступная б-ка
№ 341—3. СПтб. 1911

Кобзарь, Южнорусского книго-
издательства 1912.

Кобзар для малих дітей, Львів
1914.

Кобзарь, фототипія з видання
1840 р. Львів 1914. Н. Т. Ш-ка.

Невольник, памятка зі здвигу,
Львів 1914.

Кобзарь, вид. Криниць, Київ 1914.

Кобзар, вибір поезій (Учит. Гро-
мада), Львів 1914.

Вибір поезій, Дешева Бібліотека
ч. 13, Львів 1914.

Кобзар I—II., видання Союзу ви-
зволенья України, Львів 1914,
Відень 1915.

Kobzar, wybir dejakych najkrasz-
szych poezuj, Lwtw 1914.

Маленькій Кобзарь М-ва 1917.

Кобзарь, Катеринослав 1918.

Три поеми. Сон—Казказ—Субо-
рів, Фрайштадт 1918.

Заповіт, Київ.

Кобзарь, Вибір поезій для моло-
дїжи, Читанка ч. 1—2, Коломия.

Катерина (Образцовая Библиотека,
н-р 45, Вильно, без року).

Думки та пісні (я. в. н-р 49).

Назарь Стодоля (я. в. н-р 57).

Великоруські твори Т. Ш-ка
та українські переклади.

Письма Шевченка къ Б. Залеско-
му (1853—1857), Київ 1883.

Поэмы, повѣсти и рассказы, вид.
Київ, Стар. Київ 1888.

Повѣсти I—II., Київ 1901—2.

Наймичка, повість, перекл. О. Ко-
ницького, Львів, вид. „Правди“.

Переклади великоруські.

Кобзарь, въ переводѣ Н. А. Чмы-
рева, М-ва 1874.

Кобзарь, въ переводѣ русскихъ
поэтовъ, Гербель, СПтб. 1876.

Марія, Женева 1885.

Гайдамаки, з иллюстраціями Сла-
стьона, СПтб. 1886.

Батрачка, СПтб. 1894.

Иллюстрированный Кобзарь (Ми-
кешина), СПтб. 1896.

Марія, переводъ съ украинскаго
Каруж—Женева 1901.

Переводи Кобзаря С. П. Дрем-
цова, съ иллюстраціями Хохла-
кова, Рылова-Вятка 1902.

Пѣсни и думы Кобзаря въ пере-
водѣ Бѣлоусова М-ва 1903.

Кобзарь въ переводѣ русскихъ
писателей СПтб. 1906 (Знаніе).

Сборникъ избранныхъ стихотво-
реній, М-ва 1911 (Тихомировъ

Деш. б-ка для семьи и школы).

Кобзарь въ переводѣ Бѣлоусова М-ва 1911.

Кобзарь въ перев. русскихъ писателей (ред. Славинский), СПб. 1911.

Стихотворенія на малорос языкѣ и въ перев. русск. поэтовъ, СПб. 1913.

Библиотека для семьи и школы. Самородки-пѣвцы народной жизни, Сборникъ избранныхъ стихотвореній съ біографіями и портретами поэтовъ.

Білоруські переклади.

Кацярына Т. Ш. (перев. Чернышевич), Вильня 1911.

Польські переклади.

L. Sowiński — Hajdamacy, Wilno 1861.

Gorzalczyński A. J. — Przekłady pisarzy małosyjskich tom I. — T. Szewczenko, Kijów 1862.

L. Sowiński — Najemnicza, Lwów 1870.

W. Syrokomla — Kobzarsz, Biblioteka Mrówki tom 66.

Sowiński — Hajdamacy, Bibl. Mr. 67—68.

Wiersze wybrane przełożył Sydir Twerdochlib, Lw. 1913.

Чеські переклади.

Růžena Jesenská — Vybor básni Praha 1900 (česká Akademie).

Словенські переклади.

I. Abram — Kobzar I. II. Ljubiana, (Leposlovna knižnica).

Німецькі переклади.

Ausgewählte Gedichte I. II. S. Szponarowski, Czernow'tz 1904—906.

Kaukasus, Die Zukunft 1911 Nr. 7, Berlin.

Der Künstler übers. von Artut Seelieb, Xenien Verlag, Leipzig 1912.

Ausgewählte Gedichte, übers. von Julie Verginia, Leipzig 1911. XV.

Англійські переклади.

Voynich E. L. Six Lyrics of Shevchenko, London 1911.

Про життя і твори Тараса Шевченка.

Послѣдній день жизни Т. Г. Ш-ка, СПб. 26 февраля 1861 г.

Слово до Шевченка про червону китайку П. Куліша, СПб. 1861.

Рѣчь надъ гробомъ академика Т. Шевченка, Кієвъ 1861.

А. Андрієвскій Поминки Т. Г. Шевченка в русской печати в 40-ую годовщину его смерти 1901 г., Одесса 1902.

Др. Богдан Барвінський, І. Ш-ко яко „атеїст“ та поет „ненависти“ Ш. Безіменні „герої“ і їх керуєнна робота. Дві відповіді клеветникам Ш-ка. Львів 1910 (Руслан).

Др. Е. Барвінський — Т. Шевченко, Львів 1901, 1914 (Видавництво людове).

Baraglia G. — T. Szewczenko, Lwów 1865.

Боханъ Д. — Т. Шевченко, Вильно, Образцова библьотека 55.

М. Бѣлоусъ — Про изданіе Гайдамаковъ Т. Шевченка. Коломия 1889.

1861—1911 Виставка артистичнихъ творівъ Т. Ш. Київ 1911.

Гр. Гельманецъ — Хто такий Т. Ш-ко? Київ 1913.

Гординський Т. Ш. і Ж. Крайсінський, Львів 1917.

О. Грицай — Шевченко як учитель, Львів 1914.

Б. Гринченко — Шевченків Кобзарь на селі, Київ 1906, 1914.

Де кілька слів про історичне значінє Т. Ш-ка, Львів 1902.

М. Дивосир — Житє і слава Т. Ш-а (Образ сценічний), Львів 1906.

М. Дивосир — Неофіти (сценічний образок), Станиславів 1910.

М. Драгоманов, 25-літні роковини смерті Т. Ш-ка а гауцькі нагодовці, 1886.

М. Драгоманів: Шевченко, українофіли і соціалісти, Львів 1906, (В. С.).

М. Євшан — Тарас Шевченко, Київ 1911, (Життя і Мистецтво).

С. Єфремов — Т. Ш. Життя його та діла, Київ 1906. Тов. Просвіта в Києві ч. 25.

С. Єфремов — Шевченко й українське письменство, Київ 1907.

С. Єфремов — Шевченко, Збірка, Київ 1914 („Вік“).

П. Зайцевъ, — Русскія поэмы Т. Г. Шевченка, Харьковъ 1913.

П. Зайцев — Оксана, перше кохання Ш-а, Київ 1918.

Збірникъ пам'яті Т. Ш-а 1814—1914, Київ 1915 (Укр. Наукове Тов.).

Шевченківський збірник, том I, Петбр. 1914.

A. Jensen — T. Schewtschenko ein ukrainisches Dichterleben, Wien 1916.

И. Игнатовъ — Памяти Шевченка, „Русск. вѣдом“ 1911, 46.

А. Калишевский — Шевченко — „Русск. вѣдом“ 1911 № 46.

П. Карпак — Чи культ Ш-ка не є обниженєм його творчости. — Кілька уваг до відчиту Мих. Рудницького, Львів „Нове Слово“ 1914, ч. 492—3.

Каталог книжокъ харьк. громадс. б-ки. Укр. відділ ім. Т. Ш-ка том I. Харьков 1912.

Каталогъ предметовъ малорусской старины коллекции В. В. Тарновскаго. I. Шевченко, Київ 1893.

Каталогъ Шевченковской выставки въ Москвѣ 1861—1911. М-ва 1911.

О. Кобецъ — В Тарасову ніч, Відень і Київ 1918.

І Кобылянскій — Т. Ш. в отношеніи до христ. вѣры, (Галичина), Львів 1910.

Др. Е. Барвінський — Т. Шевченко, Львів 1901, 1914 (Видавництво людове).

Baraglia G. — T. Szewczenko, Lwów 1865.

Боханъ Д. — Т. Шевченко, Вильно, Образцова библьотека 55.

М. Бѣлоусъ — Про изданіе Гайдамаковъ Т. Шевченка. Коломия 1889.

1861—1911 Виставка артистичнихъ творівъ Т. Ш. Київ 1911.

Гр. Гельманецъ — Хто такий Т. Ш-ко? Київ 1913.

Гординський Т. Ш. і Ж. Крайсінський, Львів 1917.

О. Грицай — Шевченко як учитель, Львів 1914.

Б. Гринченко — Шевченків Кобзарь на селі, Київ 1906, 1914.

Де кілька слів про історичне значінє Т. Ш-ка, Львів 1902.

М. Дивосир — Житє і слава Т. Ш-а (Образ сценічний), Львів 1906.

М. Дивосир — Неофіти (сценічний образок), Станиславів 1910.

М. Драгоманов, 25-літні роковини смерті Т. Ш-ка а гауцькі нагодовці, 1886.

М. Драгоманів: Шевченко, українофіли і соціалісти, Львів 1906, (В. С.).

М. Євшан — Тарас Шевченко, Київ 1911, (Життя і Мистецтво).

С. Єфремов — Т. Ш. Життя його та діла, Київ 1906. Тов. Просвіта в Києві ч. 25.

С. Єфремов — Шевченко й українське письменство, Київ 1907.

С. Єфремов — Шевченко, Збірка, Київ 1914 („Вік“).

П. Зайцевъ, — Русскія поэмы Т. Г. Шевченка, Харьковъ 1913.

П. Зайцев — Оксана, перше кохання Ш-а, Київ 1918.

Збірникъ пам'яті Т. Ш-а 1814—1914, Київ 1915 (Укр. Наукове Тов.).

Шевченківський збірник, том I, Петбр. 1914.

A. Jensen — T. Schewtschenko ein ukrainisches Dichterleben, Wien 1916.

И. Игнатовъ — Памяти Шевченка, „Русск. вѣдом“ 1911, 46.

А. Калишевский — Шевченко — „Русск. вѣдом“ 1911 № 46.

П. Карпак — Чи культ Ш-ка не є обниженєм його творчости. — Кілька уваг до відчиту Мих. Рудницького, Львів „Нове Слово“ 1914, ч. 492—3.

Каталог книжокъ харьк. громадс. б-ки. Укр. відділ ім. Т. Ш-ка том I. Харьков 1912.

Каталогъ предметовъ малорусской старины коллекции В. В. Тарновскаго. I. Шевченко, Київ 1893.

Каталогъ Шевченковской выставки въ Москвѣ 1861—1911. М-ва 1911.

О. Кобецъ — В Тарасову ніч, Відень і Київ 1918.

І Кобылянскій — Т. Ш. в отношеніи до христ. вѣры, (Галичина), Львів 1910.

- I Кобылянский — Отношение Т. Ш. до вѣры во всѣхъ его поэзіяхъ (Галич.), Львів 1910.
- ✓ I. Кобылянский — Шевченко и публичные торжества въ честь его. (Галичанинъ) Львів 1912.
- ✓ I. Кобылянский — Два важныя додатки къ брошурѣ Шевченко и публичные торжества (Галичанинъ), Львів 1912.
- ✓ O. Колесса — Шевченко і Міщевич, Львів 1894.
- O. Колесса — Т. Шевченко, промова, Львів 1898.
- O. Колесса — В честь Т. Ш-ка, Промова, Львів 1906.
- M. Комаровъ — Т. Шевченко въ литературѣ и искусствѣ, Одесса 1903.
- Вінок Т. Шевченкові із віршів — збірка з примітками М. Комарова, Одесса 1912.
- O. Кониський — Т. Ш-ко до викупу з кріпацтва, Львів 1895.
- A. Я. Конисский — Жизнь украинскаго поэта Т. Г. Ш-ка. Критико-біографическая хроника 1814—1861, Одесса 1898.
- O. Кониський — Т. Ш-ко — Грушівський. Хроніка його життя, Львів (Наук. Т-во), I. 1898, II. 1901.
- Оповідання про Т. Ш-а (Благодтв. Общ. № 8), Спб. 1901.
- B. Кранихфельдъ — Т. Г. Ш-ко пѣвець України, Спб. 1911.
- I. Кривецький — Корифеі російської критики і українське письменство. I. В. Г. Белінський, Львів 1905, II. Добролюбовъ, Київ 1911 (Літ.-Наук. Віст.).
- Я. Купала — Пам'яті Швѣченка (Шляхам жыцьця) 1913.
- B. Лепкий — Про Ш-ків Кобзар, Львів (Просв.) 1914.
- За люд, Краків 1914.
- В Тарасові роковини, Відень (Просв.) 1915.
- Прийди до нас, Відень 1917, гл. Марченко Я.
- Лисовский А. — Главные мотивы в поэзии Т. Г. Ш-ка, Полтава 1896.
- Лозинський М. — Т. Ш-ко, Львів 1901 і по конфіскаці 1902.
- Лукіянович Д. — Про Ш-кові твори, Льв. (Просв.) 1914.
- Про жите Т. Ш-ка, я. в. 1914, Луначарський А. — Великий народний поет, Т. Ш-ко, Львів 1912 (Соціаліст. б. ка ч. 1).
- J. Machal — T. Ševčenko, Praha 1919.
- Я. Марченко — На Тарасовій могилі, річ сценічна, Тернопіль 1902, Краків 1910 (гл. Б. Лепкий).
- B. П. Масловъ — Т. Г. Ш-ко, Москва 1874 і 1887.
- Ф. Матушевський — Великі роковини, Київ, Вік* 1911.
- Dr. V. Merwin — T. Schewtschenko, Neue Frelde Presse 1914, 8. марта.
- Д. Николашин — Историчні поеми Т. Шевченка, Коломия 1914.
- O. Новицький — Т. Ш-ко як мандр. Львів-М-ва 1914 (Н. Т-во ім. Ш.).
- O. Obrist — T. G. Schewtschenko, ✓

- ein kleinrussischer Dichter. Lebensskizze samt Anhang. Czernowiz 1870.
- Om. Ogonovskij — Життє Т. Ш-а, Львів 1876 (Просв.).
- Гайдамаки, студіюм, Льв. 1879.
- M. Павлик — Т. Ш-ко і Галицька Україна в 25-ті роковини его смерті, Львів 1911.
- B. Панейко — Промова на Шевченковім концерті 1905 р. з передмовою М. Лозинського, Льв. 1905.
- O. Партицкий — Провідні ідеї в письмах Т. Ш-ка, Льв. 1872.
- П. Петлюра — Къ драмѣ жизни Ш-ка, Москва 1917 г.
- Петрикевич В. — Історія культу Т. Ш-ка серед гімназійної молодіжи, Звіт гімназі в Перемишлі 1914 і осібно.
- A. Петровскій — Берегите могилы. Къ 100-лѣтнему юбилею Т. Г. Ш-ка Одесса 1914.
- П. Понятенко — Значіння рідної мови для поетичної творчости Ш-ка, Київ 1911.
- ✓ A. Procyk — Kobieta w poezji Szewczenki, Lwów 1894.
- ✓ Rastorgoueff — T. Shevchenko, National poet of the Ukraina. London.
- C. Русова — Т. Г. Ш-ко, Украинский народный поэтъ, Спб. 1911.
- E. С. — Шевченкові ідеали і українськість, Льв. 1892.
- Ф. С(аистунъ) — Чѣмъ есть для насъ Шевченко. Льв. 1885.
- Сборникъ посвященный памяти Т. Г. Ш-ка. Москва 1912. На сполин 50-тих роковин смерті 1861—1911.
- B. Семевскій — Кирило-меоодіевское Общество 1846—7. Спб. 1911 (Рус. Богат. V).
- B. Сімович — Великий льох, Відень 1915.
- Ф. Сірко — Т. Ш-ко і его ідеали про громадське жите. Льв. 1906.
- Др. С. Смаль-Стоцький — Ідеї Ш-кової творчости, Львів 1914.
- Читанс Ш-кових поезій. Львів 1914.
- L. Sowinski — T. Sz-ko, zyciorys i przeklad Hajdamakow, Wilno 1861.
- H. Сумцовъ — О мотивахъ поэзии Т. Г. Ш-ка, Київ 1898.
- Стихотвореніє Т. Ш-ка „Сонце заходить“, Харьков (Южный Край н-р 7300) 1902.
- О рисункахъ и картинахъ Т. Ш-ка (я. а. н-р 7656) 1903.
- Дубы Т. Г. Ш-ка, Харьковъ 1911.
- Харьковъ и Шевченко, Харьковъ 1911.
- Т. Ш-ко и его зарубежная литература (Юж. Кр. 1914. янв. 24.)
- K. Студинський — Кобзареві України, промова в Станиславові 1904 р., Львів (Руслан).
- В 50-літє Т. Ш-ка, Львів 1911.
- B. Супранівський — На вічну пам'ятъ Т. Ш-кови, Золочів 1911.
- Тарасові поминки. Львів 1907. (Просв. ч. 323).
- K. З. Тихоновичъ, Рай и Адъ въ поэзии Т. Ш-ка, Варшава 1912.

- О. Третяк — Про вплив Міцкевича на поезію Т. Ш-ка, Краків 1892
- Іван Франко — Перебендя, Львів 1889.
- Листочки до вінка на могилу Т. Ш-ка, Львів, 1890.
- Ш-ко героєм польської революційної легенди, Львів 1901.
- Темне царство, студія з приводу поем „Сон“ і „Кавказ“, Львів 1914.
- М. К. Чалый — Жизнь и произведения Т. Ш-ка, Київ 1882.
- С. Черкасенко — Ш-ко і діти. Ш-ко педагогам Київ.
- С. Чилингировъ — Шевченко на български (Славянски Гласъ) София 1911.
- Завѣтъ, переклад на болгарську мову (Українсько-български прегледъ, бр. 6.) София 1920.
- І. Чупрей — Про батька нашого Т. Ш-ка. Коломия 1914.
- В. Шашкевич — Вінець на могилу Т. Ш-кови, Львів 1872
- С. Шашковъ — Ш-ко и Сыромля, СПтб. („Дѣло“ № 3) 1880.
- Шевченковські дні вь Росіи и за границей. 1914.
- Шевченко, его жизнь и сочинения, Київ 1879 (Іогансонъ)
- Ш-ко и Мицкевичъ, (Одесскія Новости н р 5224) 1901.
- Т. Ш-кови в 50-ті роковини смерті, Львів 1911. (Просв. ч 359)
- Др. Іван Шишмановъ — Роля України в болгарським відро-

дженю. Вплив Ш-ка на болгар. поетів передвизвольної доби. Відень 1916.

- П. Шукин — Т. Шевченко, Катеринослав 1918 (Просв.)
- В. Щурат — Святе письмо в Ш-ковій поезії, Львів 1902.
- Літературно-наукові дезидерати для ювілейного обходу сотих роковин. Львів 1910.
- З життя і творчості Т. Ш-ка, Львів 1914.
- Шевченко і Поляки, Льв. 1917.
- Эваринцій Д. — Запорожцы вь поэзиі Т. Г. Шевченка, Катеринослав 1912.
- Яворницький Д. — Материали до биографіи Шевченка, Катеринослав 1909.
- Я. Ярема — Уява Ш-ка, Тернопіль 1914.

Шевченківські поминки і річниці.

(Програми, газети і журнали).

- „Основа“, март 1861.
- А. Горбаль — Споминка смерті Тараса, Львів 1865.
- На памятку шестихъ роковинъ смерті славного нашего батька Кобзаря, Коломия 1867 (коштом руськихъ гимназіястівъ вь Станіславі).
- А. Т. — Поминки Т. Г. Ш-ка, Одесса 1879, Катеринодарь 1882.
- В пам'ятъ вечериць Т. Шевченка в Кракові 1890.
- Гимназіяльна молодіж в Коломиі 19/3 1899.

- Зоря, Т-во рускихъ ремѣсниковъ у Львовѣ 2/3 1902.
- Руско-українська молодіж львівських гимназіій 11/3 1905.
- Южныя Записки, 27. февр. 19. окт. Одесса 1905.
- Шершень ч. 8, 1906 р. з рисунками Ф. Красицького і Валентина.
- Українська молодіж гимназіяльна, Львів 18/3 1907.
- Учениї інституту св. Ольги, Львів 23/5 1907.
- Вечериці українського дівочого ліцея в Перемишлі 1910 р.
- Нитомці бурси Руського Т-ва Педагогічного у Львові 13/3 1910.
- „Львівська Русь“ 27/3 1910.
- Читальня „Просвіти“ у Львові 16/4 1910.
- Учениї виділової школи ім. Ш-ка у Львові 20/5 1910.
- Учениї шкіл Руського Т-ва Педагогічного 1911.
- Ученики Академічної гимназіі у Львові 1/4 1911.
- Пам'ятка пошанування Т. Ш-ка, „Рідний Край“ 1911.
- Шевченкове свято 1861—1911, Кам'янець Под.
- Вѣстникъ Европы, СПтб. февр. 1911 (М. Славинскій, Муза Ш-а и ея общественное служение), переклади Колтуновського і Славинського.
- Жизнь для всѣхъ, СПтб. февр. 1910. Дневникъ поэта мученика: М. Могилянського; н-р 2 з 1911, А. Богданова — изъ Шевченка;

- и р 3—4: Жизнь великого Украинца, Л. Григорова.
- Русскія Вѣдомости, М-ва 1911, ч. 47, Чествование памяти Т. Ш-а.
- Русское Богатство, СПтб. 1911. февр. (С. Сфремова — Апостоль правды).
- Современный Миръ, СПтб. 1911. февр. (Львовъ—Рогачовъ: Первый народный поэтъ; А. Колтоновскій — Завѣщаніе).
- Świat Słowiański 1911 № 76 з ілюстрацією: Ш-ко солдат серед товаришів Поляків в Оренбургу 1850 р.).
- Morawsko-Slezská Revue 1911 č. 9 і 10; Boczkowski M. T. Ševčenko. Koncert „Bojnia“ у Львові 1912.
- Молодіж Академічної гимназіі 19/3 1912.
- Укр. молодіж гимназіяльна, Львів 23/3 1912.
- Дівочі школи у Львові 20/4 1912. Ілюстрована Україна 1913 ч. 7, 1914 ч. 5—6.
- Ювілейний концерт 9 і 10 марта 1914, п'якат і програма.
- Академічна Гимназія — Ювілейне свято 21 3 1914.
- Українська молодіж львівських гимназіій 1/3 1914.
- Ювілейний концерт Т-ва „Зорі“ 5/4 1914.
- Торжественні вечериці Бережанської молодіжи 1914.
- Пам'яті великого Кобзаря Землі Української 1814—1914. Ілюстр. додаток до „Ради“ 1914.
- Діло ч. 53, 1914 р.
- Руслан —

- Малий овал по фотографії 1860 у видавництві „Викс“.
- Шевченко в шапці і кожусі, сидить. (Альбум заслужених Русинів.)
- я. в. по копії Гутовського літографія Косткевича.
- Шевченко в шапці і кожусі, старерит.
- Т. Г. Ш-ко, фототипія Кульженка, Київ 1901.
- Т. Гр. Ш-ко, Спб. 1903, і без дати фотографія.
- Ш-ко на засланню — офорт Бронислава Залеского.
- Портрет Ш-ка, професора В. Матэ, репродукція офорту.
- С. Васильківський — Ш-ко у кожусі, сидяча стаття на тлі зимового красвиду. Краскова репродукція.
- М. Дяченко — Т. Ш-ко в кожусі і шапці, Літогр. 56×73, Біла Церква.
- Портрет Ш-ка, Камянець Под., картка.
- Красицький Ф. — внучатий небіж Шевченка: погруддя Ш-ка в шапці і кожухові, хромолітографія 53×72 смт. Київ 1906 і фотоцинкографії Кульженка різних величин 1907, 1909, 1910 (34×50,5, 44×50 смт.) і Ставропігійської друкарні 1910.
- О. Курилас — „Дивлюся аж світає“, Портрет, композиція, олій-полотно 93×120 смт., Станіславів 1918 р. і репродукція 1920 року.

- Панькевич Юліян — Т. Ш-ко погруддя, пастель 32,5×40 смт. (власник проф. К. Студинський).
- Розвадовський В. — Ш-ко хромолітографія, Спб. 1901.
- Л. Свряковъ 1879 — Т. Ш-ко, фотографія з картини.
- Погруддя Шевченка, бронзова плякета 6,2×9 смт., (Берлін, власник проф. К. Студинський).
- Циприян Голубський — бронзове погруддя Шевченка 94 смт. вис., 66 шир, виконане на кошт Володковича в Парижі і віддане Національному Музеєві.
- Тишинський — Погруддя, бронзований гіпс, 1909.
- Левандовські — Погруддя, фотогр. бюст Ш-ка в садові Алчевських в Харкові.
- Кузнецович — Три різні проекти пам'ятника Ш-ка, 46, 56 і 140 смт. високі, (власність О. Паньківської).
- Проекти пам'ятника Ш-ка в Києві: Волнухина, Гаврилка 6 деталей, В. Лисика — бюст, барона Мезенцефі і Паращука, самого Паращука 5 деталей проєкта, Шервуда, Шіоргіно.

Ілюстрації творів Ш-ка. Шевченківські теми в мистецтві.

- Василенко К. — Утоплена, Хустина.
- Ждаха — До Основ'яненка, Спб.
- Жемчужников Л. — Катерина, офорт 23×30, Париж 1860 (власність радника О. Барвінського).
- Ижакевич — Катерина — 2, На-

зар Стодоля, Перебендя, Причинна — 2 (автотипія Ниси), Гамалія.

- Козачинський — Катерина (автот. Ниви).
- Микешин — Кобзарь 1893, Спб.
- Орлов — Варнак.
- Ів. Северин — Варнак, Гамалія.
- Сластьон — Гайдамаки 1886 Спб., Титарівна.
- Трутовський — Титарівна, Перебендя (Ілюстр. видання Спб.)
- Холодний — Тополя, Чернець (яв.).
- Шарварок — Чумак (Нива).
- Ілюстровання Шевченківська бібліотека у виданні Яковенка, н-ри 1—24.

- Л. Гец — Ш-ко в своїй кімнаті після повороту із заслання, рисунок пером 1909 р. 14×23 смт.
- Михайло Каленик (гр. Тишкевич), Пробудження України під впливом творів Ш-ка, олійне полотно 133×94 смт.
- Ю. Крайківський — Мені тринадцятий минав, Гваш 29×20,5.
- О. Кульчицька — Січовий Стрілець зі статтю Ш-ка на тлі, офорт 1916 р.
- Раковський Л. — На спомин роковин 1913 р., Камянець Под., картка.
- К. Устیانович — Ш-ко солдат сидить в степу на кургані біля кріпости, ол. портрет 77×54, (власність о. А. Стефановича).
- З. Церкевич — Життя Ш-ка зображене п'яттю рисунками, тابلіо 132×172 смт. (Просвіта.)

(Яблонівський) — Шевченкова муза, олій на папері 48,5×52 смт. Власн. проф. К. Студинський.

Незвідний — Олійний портрет Ш-ка в сивому кожухові і сивій смушковій шапці 63×84 Власн. родини пок. д-ра Івана Добрянського, як іменинний дар брата Михайла 1863 р. для Івана.

Музичні композиції на слова Шевченка.

- Барвінський Василь — Заповіт, перші нариси, автограф. і літографія Бояна.
- Безкоровайний, Полубутко, лт. Б. Бигдай А. — На городі коло броду, Тополя, Ой сяду я під хатою — Єкатеринодар 1891.
- Біликовський — Гамалія, копія.
- Вахнянин Б. — Титар, Львів 1906.
- Дума з Невольника, Льв. 1905.
- Вербицький — Зав'язаніс, Львів, першодрук і 1913.
- Волошин — Чого мені тяжко, Львів 1905.
- Воробкевич — Думи мої — Треті півні — В пам'ять смерті Т. Ш-ка автограф.
- Кишакевич — Котлярєвському, Львів 1898, Шевченкови, Львів 1914, Калина, Перемишль.
- Кобзарь різних авторів, 1911 р. Людкевич.
- Колесса Ф. — Дівчина і рута, автограф — Було колись, літогр., На музиці, автогр., — Якби мені черевики.

Копыловъ А. — Романсы.
Лисенко — списусіх композицій та:
„Мені однаково“, Радуйся Ниво,
Іван Гус — перводрук, Липск
1888, Дума, 3 музики до Коб-
заря, Орисяж ти моя ниво з ав-
тографом, Заповіт, Калина.
Людкевич — Кавказ I—IV. Львів
1903—1913; Товариш, автограф.
Смерть, Косар — автограф, Ко-
сар автолитограф, Кобзар 1911.
Ніщинський — Закувала та сива
зазуля, Львів.
Рубець А — Думи мої, автограф.
Сениця — Чого мені тяжко, Київ.
Січинський — Дніпро реве, Лічу
в неволі, Львів 1903.
Стеценко — Заповіт, Київ.
Топольницький — Перебендя,
Львів 1896, Три шляхи, Львів,
Хустина 1906, І світас — авто-
граф 1892 р.
Ярославенко — Вечір — Рано в
ранці, Львів.

Родичі, приятелі і недруги Шевченка.

„Сестра Ярина“ — олійний пор-
трет української дічини в ба-
гатому намисті і стяжках, 34 цтм.
вис. 43·5 шир.
Браття Ш-ка, фотогр. 9×6 цтм.
Жуковській В. А., що причинився
значно до викупу Ш-ка з крі-
пачтва. СПтб. 1902.
Брюлов К. П., вчитель Ш-ка в
СПтб. Академії Мистецтва.
Щепкин Микола, великий артист
СПтб. сцени.

Куліш П. в козацькому одягові,
кабинет. фотогр.
— рисунок Ольги Пулюй 1913.
Ганна Барвінок, дружина Куліша,
рисунок Ольги Пулюй 1913.
Маркевич, історик, ефорт Л. Жем-
чужникова 1861.
Марко Вовчок — Марковичка.
Максимович Мих.
Білозерський В. М., видавець
„Основи“.
Кухаренко Я. чорноморець.
Костомаров Микола.
Златовратский, російський пись-
менник на могилі Ш-ка.
Белінский В. Г., перший росій-
ський критик літературний і про-
тивник української мови в пись-
менстві, 1841.
Царь Микола І., що засудив Ш-ка
на салдатчину.
Добролюбов Н. А., прихильний
критик Кобзаря 1860 р.
Мордовців Д., рецензент Кобзаря
1860 р.
Григорьев Аполлон, автор при-
хильних статей про Шевченка
1861 р.

Гло вистави.

(*Микуле і сучасне України.*)

Рисунки козацької зброї зібраної
в музею В. Тарновського в Чер-
нигові арт. Струхманчука.
Грамоти Петра Могили, Богдана
Хмельницького, Петра Доро-
шенка, Івана Мазепи, Павла По-
лубутка і Переяславського Епи-
скопа Гервасія.

Історія Руссовъ Г. Конисского.

Івасюк Микола, Відд Хмельниць-
кого до Києва, олійний нарис.
Красицькей Фотій — Біля кри-
ниці, олійна картина 1900 р.
— Українське село, ол 1901.
Макушенко — Бабуся з внучкою,
олій.
Масляников В. — На баштані, ол.
1903.
— Степ весною, ол. 1904.
Паньків Юл. — Золотоверхий
Михайлівський собор у Києві,

ол. 1903.
Северин Іван — Кубанський ко-
зак, пастель 1913.
Северин, Захід сонця на степу,
пастель 1913.
Сосенко М. — Хлопці на плоті,
ол. 1912.
Станіславскі Ян — Вид на Дніпро,
олій.
Томасевич С. — Киіво-печерська
Лавра, ол. 1916.
Труш Іван — Дніпро, ол.
— Ліс у заході сонця, ол.
— Гаївки, ол. нарис 1905.

Додаток.

Ювілейна Серія видави. „Час“
у Києві ч. 51—60.
Малый Кобзарь, (Сильська Би-
бліотека ч. 15) Черкаси 1900;
Оповідання про життя Кобза-
ря я. в. ч. 22. (Київ, 1901);
Катерина, я. в. ч. 26. К. 1903;
Думки та пісні Кобзаря я. в.
ч. 49 і ч. 50;
Назарь Стодоля К. 1905.
В., Нова Сім'я, Львів 1895.
Єлюк С. Іржавець, замітки,

Львів 1904.
Л(евинський) Я(рослав) Т. Шев-
ченко, 6-ка „Основи“ ч. 14,
Львів 1911.
Лепкий Б., Про „Наймичку“, Льв.
1907.
„Джеджили“ грузинська діточа
часопись „Молода Нива“ 1911
р. XXII із стихом „Могила по-
ета“ (Пам'яті Т. Ш-ка).
Вісти з Запорожа, Львів 1911 ч. 60.

І. Свенціцький.

ІІР
1953

914530
H-254819

Через управу Національного Музея у Львові, вул. Мохнацького ч. 42 можна набувати за готівку з пересилкою ось такі книжки:

Архитекта А. ЛУШПИНСЬКОГО:

Рисунки старинних деревляних
церков Галицької України - - -
(38 таблиць) - - - - - 50 М (70 Н).

М. ГОЛУБЦЯ:

Вистава сучасного малярства. 2 М (3 Н).

І. СВЕНЦЬКОГО:

Про музеї і музейництво. 10 М (14 Н).

Ілюстрований провідник по Національному Музеєви. - - 5 М (7 Н).

КАТАЛОГ укр. старопечатних книг.
(700 н-рів) - - - - - 5 М (7 Н).

НАРИСИ з історії української мови XI—XVIII. В. - - - 24 М (35 Н).

26/11

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. І.І. МЕЧНИКОВА

